ВІСНИК науки та освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE) №5(23)2024
серії: філологія, культура і мистецтво, педагогіка, історія та археологія, соціологія
Bulletin of Science and Education

УДК 821.161.2-92

https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-501-511

Урись Тетяна Юріївна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, вул. Пирогова, 9, м. Київ, 01601, тел.: (095) 897-13-36, https://orcid.org/0000-0002-7933-4737

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ У ЗБІРЦІ «ЛІСОРУБ У ПУСТЕЛІ» ВОЛОДИМИРА ДАНИЛЕНКА

Анотація. У статті проаналізовано збірку Володимира Даниленка «Лісоруб у пустелі» (2009), яка представляє есе та літературну критику сучасної української літератури, розглянуто авторську інтерпретацію тенденцій розвитку української літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.

В. Даниленко – письменник, представник «житомирської прозової школи», який зарекомендував себе у різних прозових жанрах, проте збірка «Лісоруб у пустелі» розкрила автора і як цікавого та своєрідного публіциста, есеїста та критика сучасної української літератури, представником якої він також є. Його підхід до аналізу і навколо літературних, і власне літературних явищ є певною мірою суб'єктивним: він подає матеріал, ніби зсередини. У своїх творах митець торкається абсолютно різних питань, пов'язаних з літературою (як світовою, так і українською): розповідає про письменницькі гонорари, клани та течії в літературних колах, літературні містифікації, Нобелівську премію, книжковий ринок, роль столиці та провінції в літературі, місця, в яких збиралися літературні «тусовки», проблему психології творчості пробудження письменницької самосвідомості тощо.

Письменник-публіцист висвітлив зміну поколінь в українській літературі, визначивши його як соціокультурне явище, представники якого близькі за світоглядом і розумінням своєї ролі у літературі, міжособистісними зв'язками та впливом, близькістю естетичних поглядів митців, віком і культурою, часом входження в літературу. А також проаналізував літературні твори сімдесятників, вісімдесятників, дев'яностників та першого покоління ХХІ ст., розглянувши їх під кутом тих тенденцій, які, на його думку, найяскравіше себе у них проявили. Зокрема поезію автор розглянув крізь вияви у ній архетипів раю, героя, ворога, смерті, часу та відповідних символів та образів, що їх

виражають. А ще розкрив специфіку іронічної, сатиричної, інтимної та зорової лірики. У прозі автор дослідив типологію героїв та проблематику, яку вони реалізують.

Ключові слова: публіцистика, проза, В. Даниленко, покоління, поезія, сучасна українська література.

Urys Tetiana Yuriivna PhD, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Ukrainian Literature, Dragomanov Ukrainian State University, Pyrohova St., 9, Kyiv, 01601, tel.: (095)897-13-36, https://orcid.org/0000-0002-7933-4737

INTERPRETATION OF THE CONTEMPORARY LITERARY PROCESS IN THE COLLECTION "LUMBER IN THE DESERT" BY VOLODYMYR DANYLENKO

Abstract. The article analyzes Volodymyr Danylenko's collection "Lumberjack in the Desert" (2009), which presents essays and literary criticism of contemporary Ukrainian literature, and considers the author's interpretation of trends in the development of Ukrainian literature at the end of the 20th - beginning of the 21st century.

V. Danylenko is a writer, a representative of the "Zhytomyr prose school", who has proven himself in various prose genres, but the collection "Lumberjack in the Desert" revealed the author as an interesting and unique publicist, essayist and critic of modern Ukrainian literature, of which he is also a representative. His approach to the analysis of both around literary and literary phenomena is somewhat subjective: he presents the material as if from the inside. In his works, the artist touches on completely different issues related to literature (both world and Ukrainian). He talks about writer's fees, clans and currents in literary circles, literary hoaxes, the Nobel Prize, the book market, the role of the capital and provinces in literature, places where literary "parties" gathered, the problem of the psychology of creativity, the awakening of writer's self-awareness, etc.

Publicist writer highlighted the change of generations in Ukrainian literature, defining it as a socio-cultural phenomenon, the representatives of which are close in worldview and understanding of their role in literature, interpersonal connections and influence, proximity of aesthetic views of artists, age and culture, time of entry into literature. And he also analyzed the literary works of the seventies, eighties, nineties and the first generation of the 21st century, considering them from the angle of those trends that, in his opinion, manifested themselves most vividly in them. In particular, the

author examined the poetry through its manifestations of the archetypes of paradise, hero, enemy, death, time and the corresponding symbols and images that express them. In addition, he revealed the specifics of ironic, satirical, intimate and visual lyrics. In prose, the author explored the typology of heroes and the problems they implement.

Keywords: journalism, prose, V. Danylenko, generation, poetry, contemporary Ukrainian literature.

Постановка проблеми. Письменницька публіцистика як вид літературної творчості перебуває на межі літературного та журналістського дискурсів, де досі точаться дискусії щодо її природи, сфери функціонування та жанрових різновидів. Письменники дедалі частіше звертаються до есеїстики, друкуючись чи то в періодичних виданнях, чи формуючи окремі збірки або ж антології, чи навіть вдаючись до есеїстичних технік у своїх художніх творах. На думку М. Свалової, «письменницька публіцистика репрезентує новий – полемічно-художній – тип соціальної дійсності, максимально наближений до реальності й побудований на основі авторського аналізу та художніх узагальнень» [4]. А. Погрібний причини злету письменницької публіцистики та актуалізації есеїстики в сучасному літературному процесі вбачає насамперед в намаганнях молодих письменників утвердитись у літературі, втекти від традиційних літературних форм та знайти нові способи їхнього оновлення [3, с. 52]. Одним з таких письменників є Володимир Даниленко – відомий український прозаїк та критик, представник «житомирської прозової школи», автор збірок оповідань «Сон із дзьоба стрижа» та «Місто Тіровиван», романів «Капелюх Сікорського», «Газелі бідного Ремзі», «Кохання у стилі бароко», повісті «Тіні в маєтку Тарновських». У своєму творчому доробку він має і книгу есеїстики та критики – збірку «Лісоруб у пустелі». У ній, як обіцяє вже анотація, міститься спроба осмислення специфіки творчого життя чотирьох письменницьких поколінь сучасної української літератури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Український літературний процес кінця XX – початку XXI ст. розглядала значна кількість науковців, зокрема Р. Харчук, Я. Поліщук, Н. Зборовська, Т. Гундорова та ін. Я. Поліщук, наприклад, зауважує, що протягом останніх 25 років XX ст. та в умовах незалежності у сучасній українській літературі «відбулася рішуча загальносуспільна, культурна та естетична реорієнтація»: «втратили сенс та були дискваліфіковані стилістичні норми та кліше радянської словесності», «народилася нова

література, зосереджена на постаті сучасної людини в актуальних умовах суспільної трансформації», «витворено нові літературні форми, що гідно втілюють образ сучасності в її охудожненій проекції» [7].

Одним із письменників-публіцистів, який досліджував особливості розвитку сучасного літературного процесу, є В.Даниленко. Його книга «Лісоруб у пустелі» розкриває особливості розвитку творчості письменників останніх поколінь (сімдесятників, вісімдесятників та дев'яностників) та першого покоління XXI ст., проте ця збірка ще не стала предметом окремого глибоко аналізу. У літературознавстві на сьогодні є лише розвідка О. Сінченка, який дав їй доволі неоднозначну оцінку: він вважає її «досить описовою та поверховою», що не містить «ні оригінальних думок, ні оригінальної фактографії», проте все ж відзначає авторське «прагнення бути об'єктивним», а «спроба подати своєрідний літературний канон виказує, попри окремі зауваги, добрий смак критика і водночас привертає увагу до багатьох письменників, через різні причини нею обділених» [5].

Мета статті – проаналізувати інтерпретацію сучасного літературного процесу у збірці «Лісоруб у пустелі» Володимира Даниленка.

Виклад основного матеріалу. В. Даниленко у книзі торкається абсолютно різних питань, пов'язаних з літературою (як світовою, так і українською): розповідає про письменницькі гонорари, клани та течії в літературних колах, літературні містифікації, Нобелівську премію, книжковий ринок, роль столиці та провінції в літературі, місця, в яких збиралися літературні «тусовки» тощо. Українського письменника автор називає «останнім лицарем слова», бо працює він «у суспільстві, яке ще не звільнилося від колоніальних комплексів» [1, с. 5]. Окреме есе «Письменник і літературний процес» відтворює проблему психології творчості пробудження письменницької самосвідомості, зокрема він розповідає про пробудження письменницького інстинкту у відомих письменників, про становлення світових класиків (Джека Лондона, Ернеста Хемінгуея, Умберто Еко та ін.), ділиться власним досвідом.

Автор збірки висвітлив зміну поколінь в українській літературі «як соціокультурне явище, представники якого близькі за світоглядом і розумінням своєї ролі у літературі, міжособистісними зв'язками та впливом, близькістю естетичних поглядів митців, віком і культурою, часом входження в літературу» [6, с. 56]. Загалом генераційний підхід, тобто класифікація літературного процесу за літературними поколіннями, на сьогодні є вже усталеним і традиційним у літературознавстві. Крім В. Даниленка, генераційний підхід підтримали

Н. Лебединцева, Л. Демська-Будзуляк, Р. Харчук, Н. Анісімова та ін. Літературне покоління відрізняється від звичайного покоління в його соціологічному значенні. Генераційну цілісність письменників визначають за хронологічною спільністю, наявністю спільного історичного (життєвого) досвіду, близьких мистецьких ідеалів, спільністю проблематики творчості. До представників певного покоління зараховують тих письменників, які дебютували у відповідному десятилітті, представивши свої твори в періодиці чи окремою збіркою. В. Даниленко зауважує, що «у поколіннях, які не заманіфестували свої цінності, визначити належність до них можна лише за датою народження та часом входження в літературу, тоді як революційні покоління вносять хаос у розмірений біологічний плин літературного процесу, на який накладається відбиток соціально-політичних катаклізмів» [1, с. 129].

Початком сучасної української літератури В.Даниленко вважає сімдесятників, адже саме вони, на його думку, дали якісно іншу літературу, звільнену від ідеології, «вважаючи літературу самодостатнім явищем» [1, с. 6]. Вони спільно з поколіннями 80-х, 90-х та поч. XXI ст. «формують материк літератури, вільної від впливів соцреалізму» [1, с. 6]. Творчість сімдесятників – покоління, народженого між 1939 та 1953 рр. та сформованого у часи «брежнєвського застою», – вплинула на наступні покоління, зокрема вісімдесятників та дев'яностників.

До вісімдесятників письменник відносить митців, що народилися між 1949 та 1965 рр., «були безцеремонними хуліганами, що своєю насмішкуватою поведінкою і творчістю осквернили передсмертний пафос конаючої імперії» [1, с. 129].

Покоління 90-х рр., що завершило XX ст., народилося між 1964-1965 рр. та 1977 р., «увійшло в літературу в часи національної депресії, що супроводжувалася економічним колапсом, катастрофічним спадом українського книговидання, слабкістю національної демократії та постійною загрозою втрати хисткого державного суверенітету» [1, с. 129]. Вони створили літературу «перехідного типу, просякнуту антиколоніальним пафосом, спрямованим проти рудиментів радянського минулого» [1, с. 132].

Письменники першого літературного покоління XXI ст. народилися між 1978 та 1988 рр. Вони не знали «масового гіпнозу комуністичної ідеології» [с. 132], з його появою в українській літературі «з'явились передумови для створення літератури нової якості, що пов'язано з розвалом Радянського Союзу, утворенням української держави та об'єднанням Європи», «поступово радянські проблеми,

незрозумілі для жителів Євросоюзу, зникають з української літератури, і натомість з'являються нові панєвропейські теми» [с. 133].

Свої погляди на розвиток сучасної літератури автор розкриває у розділі «Українська література після 1980 р.», описуючи тенденції розвитку поезії, прози та драматургії останніх чотирьох поколінь української літератури. Розпочавши з поколінь XX ст., автор озвучив найбільш яскраві імена відповідного періоду та їхнє значення для літературного процесу, вплив на них культурно-мистецьких та суспільно-історичних подій в країні та світі загалом.

Окрему увагу у збірці «Лісоруб у пустелі» В. Даниленко приділив дослідженню архетипів в українській поезії 1970-2007 рр., зокрема архетипам раю, ворога, героя, смерті та часу.

Архетип раю розкривають у сучасній літературі образ матері, саду та дитинства. «Рай у художній літературі – символ, пов'язаний із людськими почуттям, що уособлюють земне щастя» [1, с. 143], яке для автора у спогадах про дитинство, задоволенні від спілкування з близькою людиною, у любові в усіх її проявах. Цей архетип, на думку автора, у сучасній українській поезії «розвивається в шевченківській художній традиції» [1, с. 139]. Він знаходить відповідні образи у творах Любові Голоти («Портрет у вікні з сімейником»), Івана Малковича («Риба, яка проти річки протяжно пливе…»), Богдана-Олега Горобчука («Про моїх батьків»), Павла Вольвача («А, може, це і називають щастям?...»), Аттили Могильного («Коли звучить ця музика ліверпульців»), Лялі Рубан («Подяка тілу»), Ганни Чубач («І знов струною обірвалось літо»), Юрія Андруховича («Сотворіння саду»), Петра Перебийноса «Ти десь поруч…»), Любові Голоти («Я знаю»). В.Даниленко робить висновок, що «у сучасній українській поезії образ раю не тотожний раю у християнських уявленнях» [1, с. 147].

Архетип ворога письменник-публіцист розкриває через образи ворогів, які «у масовій свідомості нації виконували роль міфічних, історичних і внутрішніх загроз» [1, с. 149].

Міфічний ворог українців, втілений в образах Змія, Смерті, русалок, персоніфікованих природних стихій, злої свекрухи та ін. Ворог у Грицька Чубая («Притча»), наприклад, «не має рис реальної історичної постаті чи сили», він узагальнений – «хтось» [1, с. 149]. Образ влади як символу насильства у вірші «Коли вчорашні ідоли впадуть» Юрія Заруцького, зауважує В. Даниленко, близький до міфічного, оскільки не має конкретного історичного образу, узагальнений і зведений до символу.

Історичного ворога В. Даниленко побачив в образах печенігів часів Київської Русі, які «п'ють із черепів убитих русичів хмільний

трунок» [1, с. 151] у Юрія Бедрика «От і все. Наспіла перемога»; в образі кочових народів, з якими боролись наші предки, в поезії «В з'ясуванні колін і племен» Івана Малковича. Під ширмою княжої доби відтворює Василь Герасим'юк давнього ворога українців – росію – у творі «Ми на камінь поклали мечі». Про цього ж ворога говорить і Павло Вольвач у поезії «Он розсунув обаполи міста…», вказуючи на тих, що «лапті» носять, які ними «розчавили груди» та зрусифікували рідне йому місто Запоріжжя. Знаходить В. Даниленко історичного ворога й у творчості Д. Кременя («Басаврюк»), Павла Гірника («На те і воля»), Павла Коробчука («Моя плацкартна Україна сьоме місце третій вагон»).

Внутрішнього ворога – роз'єднаність української нації, національне ренегатство – автор знаходить у ліриці Павла Вольвача, Неоніли Стефурак, Грицька Чубая, Романа Скиби, Наталки Фурси, Тараса Федюка, Василя Герасим'юка, Юрія Андруховича та Галини Гевків.

Архетип героя, який зустрічається в сучасній українській поезії, на думку В. Даниленка, реалізується через два типи героїв, що походять з фольклору і відповідають українським національним уявленням про людей: вони наділені надзвичайною фізичною силою (Котигорошко) або надзвичайними розумовими здібностями (Мудра дівчина). Такими постають герої віршів Василя Герасим'юка («Прийшли вночі»), Івана Козаченка («З надією»), Аттили Могильного («Іспанські мелодії»), Олександра Ірванця («Роберт Фолкон Скотт»), Мар'яни Савки («Поетові-вісімдесятнику»), Івана Малковича («Антонич»), Ярини Сенчишин («Я сьогодні побачила вас панове…»), Галини Турелик («Поети туди не вхожі»).

Архетип смерті у сучасну культуру перенесений зі слов'янської міфології, де смерть постає в образі жінки. У вірші Василя Осадчого критик знаходить образ смерті як багатої середньовічної нареченої, яка «їздить Поділлям на возі, запряженому шістьма білими кіньми, а їздовою у неї – чума» [с. 179] і всюди, де проїжджає, там починається мор. У поезії Юрка Гудзя («Урок історії, або Варіації на тему "Польоту над гніздом зозулі"») смерть несе держава, а сам образ смерті втілює стіна – символ «монолiту радянської влади», «ізоляції від світу», «байдужості до людини» [1, с. 181]. В Івана Козаченка («Елегії над Прип'яттю») смерть несе техногенна катастрофа – Чорнобильська аварія. Особистісного контексту образ смерті набуває у поезії Бориса Щавурського, де вона порівнюється з першим інтимним почуттям. У вірші Павла Вольвача погляд на смерть подається через спостереження

молодої людини похорону, а в Олега Лишеги («Карась») герой не просто споглядач, а винуватець смерті. Знаходить В. Даниленко архетип смерті також у поезії Галини Крук («Жінка надрізує вени»), Ганни Чубач, Світлани Короненко («Притча про філософа і смерть»).

У поетів, як стверджує письменник, власне відчуття часу. А в сучасній українській поезії час відтворюється через різні художні образи – часові декорації, історичні персонажі, костюми, моду, стиль мислення. Архетип часу автор аналізує у творчості Вікторії Стах («Під охороною волхвів»), Наталки Білоцерківець («Куртка телячої шкіри»), Павла Вольвача («На нас, лиман і степ, де проступа орда…»), Михайла Пасічника («Осінь»), Ігоря Римарука («Сорок – це сором, це погляд вужа…») та ін.

Далі В. Даниленко аналізує сучасну іронічну поезію, зокрема творчість Олександра Ірванця, в якого «ліричний суб'єкт роздвоюється на два голоси, де перший голос поважно викладає історію, а другий з неї кепкує» [с. 208]. Автор виокремлює політично-соціальну, побутову та постмодерну іронічну поезію. Аналізує також сатиричну, інтимну та зорову сучасну лірику.

Покоління 70-х рр. не торкалися соціальних проблем, натомість простір їх прозових творів заполонили відчуття людської самотності, глибокої і страшної: у новелі Олега Лишеги «Квіти в темній кімнаті» «ліричний суб'єкт отруєний перебуванням із близькими йому людьми» [1, с. 220]; намагання звільнитися від минулого і розірвати з ним зв'язок знаходимо у новелі Галини Пагутяк «Дивись назад». Проблему безконечних страждань розкриває В. Даниленко у новелі Катерини Мотрич «За таїною неба».

У вісімдесятників домінуючою, на його думку, є не колективна мораль, а посилена увага до власного світу і, власне, «через особисту кризу герой вісімдесятників розвінчує колективну мораль» [1, с. 263] (Григорій Цимбалюк «Туга»). У 80-90-ті рр. у прозу увійшла «мода» на образ героя-ізгоя (бомжі, клієнти-психлікарень). Знаходимо цей образ у прозових творах Василя Портяка та Григорія Цимбалюка, Михайла Скаліцького, Олеся Ульяненка та Євгена Пашковського.

Образ представника богеми також з'являється у прозі цього періоду. Він «не поділяє офіційної культури», «скептично ставиться до державної ідеології» [1, с. 279]. Автор аналізує роман Ірен Роздобудько «Зів'ялі квіти викидають» (2005), в якому відтворено розтоптане тоталітарним радянським режимом життя української богеми 30-50-х рр. XX ст., роман Юрія Андруховича «Московіада» (1992), де оповідається про «спалювання» життя українського поета Отто фон Ф. і такого ж, як

він, оточення, та роман Оксани Забужко «Польові дослідження українського сексу» (1994) зі звичайною жіночою історією, вибудуваною на емоціях, «любовній жазі», «відчаю самотності», «голосу материнства» і «гонору» [1, с. 286].

В українській малій прозі 80-90-х рр. ХХ ст. широко представлені концепти нудьги та апатії як форманти екзистенційної порожнечі постіндустріальної країни. В. Даниленко, аналізуючи твори цього періоду, знаходить екзистенційну кризу, пов'язану з проблемою в родині (оповідання Юрія Гудзя «Навпорти снігу»), пристрастю до алкоголю (оповідання Миколи Рябчука «До Чаплі на уродини»), психічною хворобою, деградацією особистості, смертю (новела Олександра Жовни «Провінційна історія»), кризою творчості (новела «Вдовушка» Олександра Жовни), розчаруванням чи образою, трансформованою в руйнівну агресію (новела Валентина Тарнавського «Алібаба»). Проблема екзистенційної порожнечі, яку письменники реалізують у своїх прозових творах, стосується як окремих особистостей, так і певних соціальних груп, а причинами можуть бути «брак любові, байдужість, апатія, відсутність мрій, планів на майбутнє, відчуття безперспективності» [1, с. 302].

У гостросюжетній прозі, як стверджує В. Даниленко, розвинувся образ сильного героя. Саме таким для автора є головний герой роману Леоніда Кононовича «Я, зомбі», який підкріплює ідею, що «благородна і сильна людина за жодних обставин не зрадить своєї мови, свого народу, своїх принципів» [1, с. 307]. Галерею сильних героїв зустрічаємо й у романі Петра Михайлова «Відпочинок для цезаря» – це працівник СБУ Андрій Яновський, який брав участь в радянсько-афганській війні та мав досвід роботи в УБОЗі, реаліст з власним кодексом честі; і в романі «Елементал» Василя Шкляра –українець, що уособлює «дух природних стихій», є «носієм волелюбного і сильного духу вкраїнського народу, професійним воїном» [1, с. 312], вояка Французького іноземного легіону, що отримує завдання вивезти із заблокованої Чечні дочку чеченського генерала, на яку полюють російські спецслужби.

Висновки. В. Даниленко – письменник, який зарекомендував себе у різних прозових жанрах, проте збірка «Лісоруб у пустелі» розкрила його і як цікавого та своєрідного публіциста, есеїста та критика сучасної української літератури, представником якої він також є. Його підхід до аналізу і навколо літературних, і власне літературних явищ є певною мірою суб'єктивним: він подає матеріал, ніби зсередини. Літературна критика, що міститься у збірці, – це аналіз прози та поезії

сімдесятників, вісімдесятників, дев'яностників та першого покоління XXI ст., яку автор розглянув під кутом тих тенденцій, які, на його думку, найяскравіше себе у цих літературних родах проявили. Зокрема поезію дослідив крізь вияви у ній архетипів раю, героя, ворога, смерті, часу та відповідних символів й образів, що їх виражають. А ще розкрив специфіку іронічної, сатиричної, інтимної та зорової лірики. У прозі автор окреслив типологію героїв та проблематику, яку вони реалізують.

Література:

1. Даниленко В. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. К.: Академія, 2008. 352 с.

2. Лобановська А. «Єретик» української літератури. *День.* 2008. № 57. URL: https://day.kyiv.ua/article/kultura/yeretyk-ukrayinskoyi-literatury

3. Погрібний А. До розуміння феномена письменницької публіцистики. *Слово і Час.* 2007. № 4. С. 45–52.

4. Свалова М. Письменницька публіцистика як репрезентант креативно-імперативної природи журналістики (на матеріалі книги Б. Олійника «Князь тьми»). *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2011. Вип. 25. С. 208-211. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2011_25_63

5. Сінченко О. Володимир Даниленко Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. *Критика*. 2010. № 3–4 (149–150). URL: https://krytyka.com/ua/reviews/lisorub-u-pusteli-pysmennyk-i-literaturnyy-protses

6. Урись Т. Модус національної ідентичності в сучасній українській поезії (на матеріалі творчості І. Андрусяка, П. Вольвача та І. Павлюка): дис…. канд. філол.. наук: 10.01.01 – українська література. Київ, 2017. 209 с.

7. Поліщук Я. Реорієнтація в сучасній українській літературі. *Синопсис: текст, контекст, медіа*. 2015. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stkm_2015_3_11

References:

1. Danylenko V. (2008). Lisorub u pusteli. Pysmennyk i literaturnyi protses. [Lumberjack in the desert. The writer and the literary process]. K.: Akademiia [in Ukrainian].

2. Lobanovska A. (2008). «Ieretyk» ukrainskoi literatury. ["Heretic" of Ukrainian literature]. *Den – Day,* 57. URL: https://day.kyiv.ua/article/kultura/yeretyk-ukrayinskoyi-literatury [in Ukrainian].

3. Pohribnyi A. (2007). Do rozuminnia fenomena pysmennytskoi publitsystyky. [Towards an understanding of the phenomenon of literary journalism]. *Slovo i Chas – Word and Time,* 4, 45–52 [in Ukrainian].

4. Svalova M. (2011). Pysmennytska publitsystyka yak reprezentant kreatyvno-imperatyvnoi pryrody zhurnalistyky (na materiali knyhy B. Oliinyka «Kniaz tmy») [Literary journalism as a representative of the creative-imperative nature of journalism (based on the material of B. Oliynyk's book "The Prince of Darkness")]. *Naukovi pratsi Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiienka. Filolohichni nauky – Scientific works of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University. Philological sciences.* 25, 208-211. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2011_25_63 [in Ukrainian].

5. Sinchenko O. (2010). Volodymyr Danylenko Lisorub u pusteli. Pysmennyk i literaturnyi protses [Volodymyr Danylenko Lumberjack in the desert. The writer and the literary process]. *Krytyka – Criticism*, 3–4 (149–150). URL: https://krytyka.com/ua/reviews/lisorub-u-pusteli-pysmennyk-i-literaturnyy-protses [in Ukrainian].

6. Urys T. (2017). Modus natsionalnoi identychnosti v suchasnii ukrainskii poezii (na materiali tvorchosti I. Andrusiaka, P. Volvacha ta I. Pavliuka): dys…. kand. filol.. nauk: 10.01.01 – ukrainska literatura [The mode of national identity in modern Ukrainian poetry (based on the work of I. Andrusyak, P. Volvach and I. Pavlyuk): thesis... Ph.D. philology. science: 10.01.01 – Ukrainian literature]. Kyiv [in Ukrainian].

7. Polishchuk Ya. (2015). Reoriientatsiia v suchasnii ukrainskii literaturi. [Reorientation in modern Ukrainian literature]. *Synopsys: tekst, kontekst, media – Synopsis: text, context, media*, 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stkm_2015_3_11 [in Ukrainian].